

Sveikata stiprinančių universitetų sąjūdis Europoje ir pasaulyje

Ramunė Žilinskienė
Vilniaus universitetas
Kaunas, 2016 05 03

Sveikata stiprinantys universitetai: istorija

- **1984** Otavos chartija (for Health Promotion)
- **1994/1995** pirmosios sveikata stiprinančių universitetų (SSU) iniciatyvos (Lankasterio universitetas, JK)
- **1995** Vokietijos SSU tinklas
- **1996-1998** tarptautinė SSU konferencija (JK), PSO Knyga

Sveikata stiprinantys universitetai: istorija

- **2003** 1asis SSU kongresas, Čilės SSU tinklas
- **2005** 2asis SSU kongresas + Edmontono chartija
- **2006** Anglijos SSU tinklas, Ispanijos SSU tinklas
- **2007** Ibero-Amerikos SSU tinklas
- **2009** Šveicarijos SSU tinklas, Austrijos SSU tinklas

Sveikata stiprinantys universitetai: istorija

- **2009** JK SSU tinklas
- **2015** Okanagano chartija

Okanagano Chartija

- „Aukštajam mokslui tenka svarbiausias vaidmuo asmens, bendruomenės, visuomenės ir kultūros daugialypėje plėtotėje – vietos ir pasaulio mastu. Aukštajam mokslui suteikta unikali galimybė ir atsakomybė teikti į pokyčius orientuotą išsilavinimą, įtraukti studentus, kurti naujas žinias, rodyti sektiną pavyzdį ir formuoti sprendimus priimančiųjų pareigūnų požiūrį į visuomenės gerovę. Stiprėjančioje žinių visuomenėje aukštasis mokslas kuria, skleidžia ir įgyvendina žinias ir tyrimų rezultatus piliečių ir bendruomenių sveikatai gerinti dabar ir ateityje.“

Okanagan Charter: An International Charter for Health Promoting Universities and Colleges (2015)

Sveikata stiprinantys universitetai: pavyzdžiai

Jungtinė Karalystė

<http://www.healthyuniversities.ac.uk/>

“A Healthy University aspires to create a learning environment and organisational culture that enhances the health, wellbeing and sustainability of its community and enables people to achieve their full potential.”

Sveikatą stiprinantys universitetai: pavyzdžiai

JK SSU tinklas įkurtas 2006 m., šiuo metu nariai – 78 JK universitetai ir koledžai, 15 kitų šalių universitetų ir koledžų, 26 kitos organizacijos – partnerės. Koordinatoriai – University of Central Lancashire and Manchester Metropolitan University

Tikslas – padėti universiteto aplinkoje užtikrinti sveikatą ir gerbūvį

Pateikiamas startinis paketas universitetams, norintiems tapti sveikais (pradinis guidance package, atvejų/gerųjų pavyzdžių studijos, savo veiklos įsivertinimo paketas

Sveikatą stiprinantys universitetai: pavyzdžiai

Vokietijos sveikatą stiprinančių universitetų tinklas

117 universitetų (ir 30 kitų susijusių organizacijų)

http://www.gesundheitsfoerdernde-hochschulen.de/O1_Startseite/index.html

Sveikatą stiprinantys universitetai: pavyzdžiai

- Ispanijos sveikatą stiprinančių universitetų tinklas <http://web.ua.es/en/universidad-saludable/spanish-network-of-healthy-universities-reus.html>

Alikantės universitetas <http://web.ua.es/en/universidad-saludable/>

- Ekocampus, sveikatos paslaugos: Sporto veiklos (baseinas, įv. organizuotos sporto veiklos, kultūros ir sveikatinimo paslaugos - regėjimo patikra, nerūkymo diena, sveikatos takai (pažymėti, su kilometražu); sveikos mitybos gidas, sveikatos takas – ekskursijos, supažindinančios su kempusu, prevencijos kabinetas (med. Paslaugos/prevencija); maisto ir mitybos kabinetas, defibriliatoriai, MoveU - programa, skirta studentams (labiausiai – pirmakursėms studentėms)

Lietuva: Sveikata stiprinančių universitetų tinklas

- Tikslas – kurti tinklo narių mokymosi aplinką ir organizacijos kultūrą, kurios stiprintų universiteto bendruomenės ir visuomenės sveikata, gerovę ir tvarumą, suteiktų asmenims galimybių siekti visapusiškos asmenybės raiškos ir laikytis sveikata stiprinančių gyvensenos principų

Lietuva: Sveikatą stiprinančių universitetų tinklas

- Veiklos kryptys:

Darnios ir tvarios darbo, mokymo(-si) ir gyvenimo aplinkos studentams, akademiniam ir kitam personalui, atvykstantiems studentams ir dėstytojams, socialiniams partneriams kūrimas

Sveikatos, gerovės ir tvarumo supratimo studijų procese, atliekant tyrimus ir žinių sklaidą, propagavimas, mokslinių tyrimų ir bendradarbiavimo plėtros skatinimas;

Lietuva: Sveikata stiprinančių universitetų tinklas

- Pasikeitimas informacija, mokslinių tyrimų rezultatais, patirtimi ir gera praktika, susijusia su sveikata stiprinančio universiteto koncepcijos įgyvendinimu;
- Sveikata stiprinančių idėjų sklaida, sveikos gyvensenos principų bei sveikata stiprinančio universiteto koncepcijos propagavimas regioniniu, nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis

Svarbios nuorodos

- **2015 Conference of Health Promoting Universities and Colleges**
<http://www.internationalhealthycampuses2015.com/>
- **Okanagan Chartija** - International Charter for Health Promoting Universities and Colleges, 2015
http://internationalhealthycampuses2015.sites.olt.ubc.ca/files/2015/10/Okanagan_Charter_Oct_6_2015.pdf
- **Mark Dooris "Health Promoting University": a critical exploration of theory and practice** University
http://www.csun.edu/~alliance/Wellness_Coreteam/Documents/The%20Health%20Promoting%20University%20-%20A%20Critical%20Exploration%20of%20Theory%20and%20Practice.pdf

Sveikatą stiprinančių universitetų tinklai Europoje

UK Healthy Universities: <http://www.healthyuniversities.ac.uk/>

- **European Health Promoting Universities:**
<http://www.capfoods.aau.dk/kindergarten-school-university/eurohpu/>
- **German Network of Health Promoting Universities:** <https://idw-online.de/en/attachmentdata44816.pdf>
- **Health Promoting Universities:** Concept, experience and framework for action (2009)
http://www.euro.who.int/__data/assets/pdf_file/0012/101640/E60163.pdf